

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. III. Puritas, Castitas, Patientia & aliæ virtutes Confessarijs
necessariæ, vt aptè & absque proprio detrimento suo munere fungantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT III.

PVRITAS, CASTITAS, PATIENTIA ET ALIÆ
 Virtutes Confessarijs necessariae, vt aptè & absque proprio
 detrimento suo munere
 fungantur.

PRIMUM QUALITATVM, QUAE IN CONFESSA-
 RIIS ESSE DEBENT ad munus suum rectè obendum.
 Prima, quæ est vitæ Sanctitas, cæteris est gloriofior: eo-
 ius necessitatem licet declarare ex ordine ad quatuor bi-
 nes. Quorum Primus est, vt absolutio ipsa vim suam habeat
 & pœnitentibus sit utilis: efficiendo verum Sacramentum.
 Secundus, vt dignè & absque culpa administretur; Tertius,
 vt securè tutoque fiat, & absque periculo in ipsa administratione alioquin
 peccatū admittendi; Vltimus & præstantissimus est, vt cum ea perfectio-
 ne administretur quam exigunt excellentiæ eius prædictæ.

Ad ipsius absolutionis vim & valorem, res est certa, & perfecta. Cœ-
 cilia ita constituta: quod non sit necessaria virtus aut Sanctitas ip-
 sius Confessarij: nam quamuis magnus ille sit peccator: si tamen reliqua ha-
 bet conditiones necessarias, potest à peccatis absolueret; omnesq; Sacra-
 menti pœnitentiæ proprios effectus efficere. Cum enim hæc potestas
 non ei conferatur, propter ipsummet, sed propter bonum Ecclesiæ: non
 priuatur eâ propter sua delicta. hoc enim in graue damnum Ecclesiæ co-
 cederet; omnesque essent dubij, ac perplexi; nescientes, quisnam habe-
 ret veram potestatem: eò quod nobis non constaret, quis iustus esset,
 aut peccator. Et propter eandem rationem regula est generalis: omnium
 Sacramentorum valorem non dependere à bonitate Ministri; neque
 solam eius malitiam in causa esse, vt illa effectum suum non sortiantur:
 modò ipse reliqua faciat, quæ ad id sunt necessaria. CERTVM
 est, ad idem officium dignè, & absque peccatò obendum, eam vitæ
 sanctitatem esse necessariam: quæ consistit in gratia & charitate: ita vt
 grauissimè peccet Confessarius, qui conscius sibi alicuius mortalis
 peccati, confessiones excipit: nisi studeat, contritionem veram habe-
 re; & facere quod potest, vt prius in Dei gratiam redeat. In cuius
 rei signum, ante illa verba: a quarum remiseritis peccata remittuntur eis: dixit
 Christus Apostolis: accipite Spiritum Sanctum. vt illi intelligerent, pri-
 us in seipsis Spiritum Sanctum habere debere, quam accederent ad re-
 mittenda in hæc Sacramento aliorum peccata. Quare qui manens in
 peccato, hoc munus obit, ipsi Spiritui Sancto infert iniuriam: quia hoc

I
 Trid. Sess. 14
 c. 6. & Can
 10.
 c. si Ecclesia
 D. 19. c. non
 nocet. 1.
 q. 3.

S. Tho. 3. p.
 q. 94. a. 5.

2

a 104. 20. 23.

est officium eius; & Sacramenti, quod est res sacra. Et merito dicitur ei possit Dñ: *b in excusabilis es iudex improbe. in quo enim iudicas alterum teipsum contemas eadem enim agis de quibus illi te accusant & eos iudicas.* Cum igitur sis c medicus, cura teipsum; nec adeò stultè agas, vt alios sanitati restituens, tu incidas in morbum, & vitam mortuis reddens, magis tu moriaris propter tua Sacrilegia. Non attendis, miser, quòd clauibus quibus alijs cœlum aperis, ampliùs tibi illud occludas ob vsum earum peruersum; & soluens alios ab eorum vinculis: tu victus remaneas, & duplicatis vinculis alligatus? Et quomodo corripere audebis pœnitentem ob peccatum, in quo tu prostratus iaces? aut quomodo poteris eum excitare & animare, vt surgat: cum tu magis, quàm ille iaceas? Quomodo es misericors erga alias animas, eruens illas ex earum miserijs: & in tuam es adeò crudelis, imponens ei alias maiores? Attende quòd potestas ipsa, quam habes, dimittendi peccata clamat contra te: eò quòd non procures priùs tibi dimitti tua. Et quando descenderis in infernum: comitabitur te character ipse indelebilis, vt tibi sit perpetuus carnifex, obijciens tibi: *ò stulte, qui potestatem habens, vt alios ab inferno eriperes, dimittens eis eorum peccata: tamen huc venisti, eò quòd non curaueris, tua tibi dimitti.* Hæ & similes aliæ rationes permouere debent Confessarios: ne hoc munus cum conscientia peccati mortalis obeant. Cuius tamen si conscij sibi sint, conentur illud actibus contritionis delere: neque expectent ipsum tempus, quo dicturi sunt verba absolutionis; sed vel antequam ad confessionem audiendam accedant; vel statim atque pœnitens suam incipit Confessionem: quæ etiam est pars ipsius Sacramenti, eamque tanquam iudices audiunt: ac proinde etiam illam dignè audire oportet.

H v c accedit quòd malæ famæ Confessarius ob improbam suam vitam, præter Sacrilegium, quòd confessionem audiendo admittit, aliud quoque committat ordinariè peccatum scandali: nullus enim non offenditur, qui eum vider tale munus obire.

& ipsemet Deus ei dicet: *d existimasti inique, quòd ero tui similis? arguam te, & statuam contra faciem tuam.*

b Rom. 2. 1.

b Luc. 4. 23.

Suarez. To. 4. in 3. Dis. 18. Sc. 1.

d' Psal. 49. 12.

MAIOR sanctitas requiritur ad hoc officium tutò & sine prope-
 conscientia detrimento obeundū, eò quòd fortia sint certami-
 na, & magnæ impingēdi occasiones, & aliqua peccata admi-
 tendi: nisi insignis adsit virtus ad fortiter eis resistendum. Certamina me-
 gis consueta sunt quatuor. *Primum* est contra castitatem. Cum enim Con-
 fessarij sepè in confessionibus audiant aliqua peccata inhonestā; cum
 autem ipsa sit ex se ad malū propensa: facillè tentatur & impugnatur. Et
 nisi castitas adsit valdè fortis & strenua, succumbet. Debet igitur Confes-
 sarius similis esse iusto Loth, de quo S. Petrus Apostolus dixit: quod ha-
 bitans in Sodomis ubi tot carnales sordes videbat, & audiebat: ipse tantū
 a aspectu & auditu iustus erat. adeoque procul aberat à voluptate aliqua ei
 ijs suscipienda, ut ingenti potius afflictione & cruciatu ob eandem affe-
 ceretur. Qui enim rebus huiusmodi audiendis delectatur, in periculo
 versatur contrahendi aliquas maculas. Ac propterea iure optimo Eccle-
 sia (ut supra diximus) constituit, ut Sacerdotes voto se Castitatis ob-
 stringerēt, non solum ob summam, quam primum eorum officium of-
 ferendi Sacrificium carnis & sanguinis purissimi ipsius Saluatoris exigat,
 sed etiam ob secundum, audiendi Confessiones & dandi operam, ut
 illij etiam purificentur. Iuxta illud S. Dionysij: *purgatores oportet magnum
 dinem purgationis alijs tradere propria castitate*: precedente scilicet eos proprie
 virtutis exemplo. Qui autem adeo sunt debiles, ut hoc votum non
 custodiant: non sunt apti ut confessarij fiant; neq; ob suarum conscien-
 tiarum securitatem neque propter bonum pœnitentium, si essent femi-
 næ: cum quibus nominatim Confessarij debent esse valde cauti ita ut ne
 verbo vlllo, nec opere, aut motu vllam ostendant leuitatem; & multū
 minus sollicitationem, quæ esset grauissimum Sacilegium. *Primum*, pro-
 pterea quod esset contra reuerentiam Sancto huic Sacramento debitam
 quod adeo immundo delicto prophanaretur. *Deinde*, quod rectè rende-
 ret contra muneris sui finem: qui est, esse medicamentum aduersus pec-
 cata: estque grauissima iniuria, illud accipere tanquam occasionem &
 operculum eorum. *Tertiò*, est contra fidelitatem Christo Domino nostro
 Sacramenti huius auctori debitam, propter modum, quo illud fit leu-
 sim, & occultè. Confidit enim ipse Confessarijs, quòd tales essent futuri,
 ut possent tutò solus cū sola versari in cōfessione absq; periculo. *Quartò*,
 grauissimum præbetur scandalum fœminæ venienti, ut suorum malorū
 remedium quærat, si foueam inueniat, in quam per noua peccata incedat.
Quintò, graue est damnū contra frequentationem Sacramenti: quia
 redderetur suspecta talis frequentatio: ideoq; ab ea deterrentur. Nisi
 enim securitas in hoc esset, neque viri, neque parentes libenter viderēt

a 2. Pet. 2. 3.

c. 3. de celest
Hierarchia

vxores, & filias suas ad hoc Sacramētum accedere. *Sexto*, etiā est suspectus eōtra fidē huius Sacramēti, qui ad eō indigne in eius administratione versatur. Si enim ad eō graue est malum *sanctum dare caribus*, aut *margaritas projicere ante porcos*: quā erit detestandum, quod Confessarius sit tāquā canis, aut porcus mordens & calcans rem ad eō sanctam, & pretiosam? Quamobrem execrandum hoc sacrilegiū cū admittitur in ipsa Confessione aut prope illam: referuatur sancto Inquisitionis Tribunali, vt ibi promeritis puniatur. Denique in decretis antiquis ita prohibitum est inhonestum cum filiabus Confessionis peccatum: vt grauissimā contra reos pœnæ constituta sint. Nam *omnes* (ait Symmachus Papa) *quos in Pœnitentiam accipimus, ita filij nostri sunt, vt in baptisate suscepti. Quapropter hoc scelus si quis perpetrauerit, non solum dignitatis honorem amittat: verum etiā vsq; ad exitum vitæ sus iugi pœnitentia se subdat.* Ex quo fit, vt hæc turpis peccati circumstantia ad eō sit grauis: vt pœnitens teneatur illam exprimere in Confessione, sicut reliqua Sacrilegia. Quæ omnia diximus ad excitandū horrorem aduersus hoc peccatum, & omnes possibiles diligentias adhibendas, ad omnes occasiones cuiusuis lapsus, etiam minimi remouendas. Quamobrem in multis Diœcesibus, & Religionibus optimè est constitutum, ne fœminarum confessionem excipiant, qui ad quadagesimum annum non peruenerunt. nam in iunioribus carnis lasciuia est vehemētor, duo autem hostes potentiores sunt, quam vnus. Quare si non possūt euitare certamen, quod oritur ex auditu: meritò fugient quod oritur ex aspectu: & ita illas audient in confessionali, in quo eas videre nō possent. Et neque ibi se tutos existiment, nec solos esse cogitent; sed quasi testes adesse existiment duos castissimos custodes Angelos: Confessariorū scilicet vnum, & pœnitentium alterum. Et quod amplius & efficacius est, aspiciant seiplos in conspectu Dei Trini & vnus, & Iesu Christi Seruatoris nostri, maximi zelatoris castitatis & puritatis in hoc Sacramento. Nec solum non debent esse sicut execrabiles illi iudices, qui et si essent b *Senes* sollicitarunt tamen castam *Susannam*; sed potius sicut castissimus c *Ioseph*, qui inuicatus à fœmina, strenuè ei restitit, & festinanter ab ea fugit, & egressus ab ea est. quod si contingeret: impudentem fœminam contra fidelem Confessarium falsum aliquod testimonium dicere: quamuis ipse summum silentium seruare debeat, non solum sicut Ioseph seruauit, ne suam Dominam infamaret; & quia timuit ne sibi fides non adhiberetur; sed etiam ob secretum, quod seruare tenetur eorum omnium, quæ in illo foro aguntur: fidat tamen Deo, qui ipsum proteget, sicut protexit ipsum Ioseph: manifestans eius innocentiam cum magno eius honore. Denique omnia documenta tradita in tractatu de continentia, sunt exactè seruanda. Et qui

30. q. 1. cap.
omnes & se-
quens.
vid. Thom.
Sanct. To.
2. lib. 7. diff.
25.

b Daniel.
13. 20.
c Genes. 39.
8. 12.

Tom. 3. Tra
ctat. 2. § 6.
cap. 10.

d Math. 5.
29.

Lib 2 ca 13.
Surs. 16. 14
ly.

a Ioan. 1. 16

b Isai. 21.
22.

c Luc. 15.

in se non sentit vires & facultates ad ea seruanda: non reputer se idoneum, qui in huiusmodi occasionem & pericula se conijciat. Quod si hoc munus ipsum scandalizat: etiam si sit *d oculus dexter; eruat eum, & proiciat à se expedit enim absque eo in vitam intrare*, quam propter illud mitti in gehennam. Nec tamen ita timido & abiecto animo esse debet: ut ipsi nimis timiditas noceat; nec ad eò pusillanimitas, ut excelsum adeo ministerium effugiat: eò quòd tentationibus oppugnetur. Si enim illis non succumbat, certamen ipsum auget coronam: siquidem non sponte sua illud ingreditur; sed voluntate Dei id munus ei committentis; qui & suo tempore tranquillitatem dabit, saltem cum illud exercet. Thomas Cantuaritanus de seipso refert in vita S. Lurgardis, quòd grauissimas solere pati tentationes cum Confessiones audiret; & quòd per huius Sanctarum orationes obtinuerit liberationem ab eis per sexdecim annos, tempore quo ipsas Confessiones audiebat: quamuis extra illud tempus non cessarent ipsi esse molestæ.

§. I I

SE C V N D A pugna siue conflictus est contra impatientiam: eò quòd innumerae sint molestiæ, quas adferre solent aliquorum penitentium ingenia: eò quòd valde sint importuni, aut scrupulosi, melancholici, non confidentes, rudes, aut pertinaces, aut duri corde. Quod si huc accedat, quòd ipse Confessarius sit ex se Cholericus, aut valde zelosus aut angusti cordis, aut morosus in iis quæ agit; & quòd corpus valde sentiat defatigationem, quæ non solet esse leuis, si diu duret: hæc omnia, inquam, simul facillè incitant ad iram, impatientiam, tædium, & ad cordis accediam; ut etiam verbis, & correptionibus aliquod horam indicium detur, contegendo iram pallio zeli.

QU A R E necesse est, Confessarios magna patientia & mansuetudine sese munire: ut licet oppugnentur, non tamen succumbant. Et cum ibi debeant alienos errores reparare, & pacificare animas: ne ipsi pacem amittant, ne eorum suum turbent, ne ira sua aliquem scandalizent: ut dum morient & corripunt, fructum adferant, meminerint eius quòd S. Ioannes Baptista dixit de Christo Seruatore nostro: *Ecce agnus Dei: Ecce qui tollis peccata mundi*. Nam qui peccata aliorum vult tollere, mitis esse debet, sicut agnus, ut lupos patientiâ suâ superet. Intelligant: clauas, quas habent non esse sibi datas, ut ad cingulum eas appendant; sed ut b super humerum eas portent, ut dixit Isaias de ipso Salvatore: sunt enim graues, & indigent robustis humeris, patientia & mansuetudine munitis: ut onera gestent eis annexa. Meminerint etiam Pastorem, qui *perdit amicum quem quarebat, cum eam inuenit*, non eam paculo percussisse, quasi contra eam indignabundum ob laborem ei quarendæ impensum; sed *gaudens eum,*

quod

quod inuenisset, *imposuisse in humeros suos*: vt intelligeremus: quod onera peccatorum sint patienter ferenda: de quibus dixit Dauid, quod *supra dorsum nostrum* *abr. cent*: quia oportet nos illorū peccata & excessus tolerare cū magna patientia; eosq; exhortari, & (vt ait Apost.) *in increpare in omni patientia*. Et vt Psalmista: esse *fbene Patientes*, vt eis dicamus, quod expediat, ita vt monita nostra sint illis utilia. Ad eandem patientiam spectat tranquillitas & conueniens mora pro iudicio ferendo, ita vt sufficiens tēpus ei tribuatur; nec festinetur nimium, vt citò se expediat; nec ipsos pœnitentes urgeat nimium, vt se expediant: quia id valde omnibus nocet. Nā pœnitentes turbantur, & anguntur; cum ita coguntur festinare; & aliqua omittunt, quæ dicere cogitauerāt: & inde oriuntur scrupuli; nec manēt pacati; nec satis attendunt ad sensum & dolorem, quem habere debent: vt sic se expediant, & Confessario festinanti non sint molesti. Et ipse Confessarius cū tanta festinatione multa confundit, & præterit: quæ deberet interrogare. docere, aut monere. Nec aduertit, quamuis multi expectent, melius esse (vt ait Gerson) paucas confessiones audire bene, quam multas male. Nec multitudo negotiorum debet iudicis tranquillitatem turbare: vt imitetur supremum gubernatorem, de quo dicitur, quod cū habeat innumera ordinanda ac disponenda: *g cum tranquillitate tamen iudicat*; & *cum magna reuerentia disponit nos*. cū enim sit absolutus creaturarum suarum Dominus: cum magna reuerentia eas tractare dicitur, quod eis compatiatur; & ita earum propensionibus sese accommodet: vt sua opera facere permittat. Et cū idem Dominus accederet ad excipiendam Confessionem Adami, & Euzæ, ait Scriptura quod venerit *h deambulans*, & audiuit quidquid illi dicere voluerunt. Et cum Iudæi adduxerunt ad Christum mulierem deprehensam in adulterio, vt sententiam contra illam ferret: etiam illi, vt eam citò ferret urgerent: ipse tamen tardiùs progrediebatur, nec in re tam graui voluit festinare. Debet itaque Confessarius ad eò alienus esse ab urgendo Pœnitente, vt se expediat; vt potiùs, quando ipse pœnitens festinaret, vt se expediret: debeat cum illo ita agere, vt opus suum tardiùs & perfectiùs perficiat.

TERTIVM certamen, siue conflictus est superbiæ contra humilitatem: quia superbia vbique se insinuat, & inferit. Et cū aliorum peccata recensentur, solet duos detestandos affectus producere: contemptus scilicet in corde contra ipsum pœnitentem; aut inanis gloriæ de seipso, quod non in talia incidit, sicut *k Phariseus*. qui contempnit *Publicanum* quasi magnum peccatorem, seipsum verò laudauit & iactauit, quasi nō esset illi similis. Ad hæc certamina munit se bonus Confessarius virtute humilitatis: cogitans, quod cūque peccatum aliquis ho-

d Psal. 128.3

c 2. Timot.
4. 2.
f Psal. 91. 15p 2. Tit. de
arte audiē-
di Confessi-
ones Confes-
sari. 5.
g Sapient.
12. 18.

h Genes. 3. 8.

i Ioan. 8. 6.

3

k. Luc. 8. 11.

mo faciat, posse alterum facere; & quæcunque ipse peccata audit, posse ipsi euenire: si Deus ipsum deseruerit: & forte adeo infelicitet, vt ea uelatis agnoscat, nec confiteatur quemadmodum pœnitens, quem ad suos pedes habet: ex cuius humilitate in suis manifestandis, deberet potius ipse Confessarius pudore suffundi: nam pœnitens ob suam humilitatem potius est magni faciendus, quàm quòd in ea peccata inciderit, contemnendus; adeo est insignis virtutis se ipsum vincere in suis culpis manifestandis, vt suo loco diximus. Et in huiusmodi occurrentibus casibus uocet sibi in memoriam illud Apostoli: *l qui se existimat stare, videat ne cadat*; & qui sedet in Tribunali tanquam iudex, attendat: si superbiat, ipsius ruina fore maiorem: nec certum esse, quòd ab ea resurget,

Tom. 1.
Tract. 3, c. 5.

li. Cor. 10.
12.

4

ALIUS est conflictus curiositatis: vt si velit Confessarius plura scire, quàm sit opus ad finem absolutionis: vt si quærat à pœnitente nomen complicitis; aut aliquid occulti, ad quod interrogandum nec ipse ius habet: neque expedit ipsi manifestari: ne alienus defectus ipsi aperiat; aut ipsi imaginationi suæ laxans habenas, ex ijs quæ pœnitens insinuat, alia inquirere velit, incidendo in iudicia temeraria; aut suspiciones nihil ad rem facientes, quæ omnia sunt vitanda, dicendo sibi ipsi illud Apostoli: *non plus sapere, quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem*: ne mihi ipsi nocent, & illud n: *quid mihi de ijs, qui foris sunt iudicare? nam eos qui foris sunt, Deus iudicabit*. hoc est: cur ego me extendam ad iudicandum de ijs, quæ ad meum Tribunal non spectant? Non de erit alius Confessarius, qui id iudicet, quod si Confessarius non erit: Deus iudicabit: cuius ego iudicio rem hanc mitto. Quemadmodum enim nemo potest audire Confessionem pœnitentis, suæ iurisdictioni non subiecti: ita neque inquirere potest de culpis ad ipsius forum non spectantibus. ALIUS conflictus valde fortis ac perniciosus solet euenire, pusillanimitatis scilicet, & timiditatis ad faciendum quod oportet, quando necesse est negare, aut differre absolutionem; asperius reprehendendo aliquod vitium; cogendo ad remouendam aliquam peccandi occasionem, aut restitutionem faciendam; & alia

in Rom. 12. 3

in 1. Cor. 5. 12

5

similia, ad quæ vt opus est præstanda, necessariae sunt alia virtutes magis propriæ iudicum: de quibus in proximo capite est agendum

(..)